

Katowice, 28.05.2015 r.

POSTANOWIENIE

o umorzeniu śledztwa

Dariusz Psiuk - prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Katowicach

w sprawie zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości polegającej na niedopełnieniu obowiązków z zamiarem pozbawienia życia w dniu 17.08.1946 r. w Cieszynie przez członków składu orzekającego Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach na sesji wyjazdowej w Cieszynie w trybie doraźnym poprzez niewyjaśnienie wszechstronnie istotnych okoliczności sprawy i poprzestaniu na przeprowadzeniu materiału dowodowego ograniczonego do wyjaśnień samych oskarżonych i odczytaniu raportu naczelnika Wydziału III WUBP w Katowicach co skutkowało zgromadzeniem niepełnego materiału dowodowego nie pozwalającego na dokonanie pełnej i obiektywnej oceny zachowań oskarżonych co doprowadziło do wydania w dniu 17.08.1946 r. wyroku skazującego na karę śmierci Pawła Heczko, Zygryda Kołodzieja, Roberta Kołodzieja, Emila Szmajducha, Wilhelma Szwajnocha, Bernarda Brandysa i Bolesława Sobocika i ich zabójstw poprzez powieszenie, co stanowiło wykonanie wyroku sądowego w dniu 29.08.1946 r.

tj. o przestępstwo z art. art. 225 §1 k.k. z 1932 r. i 286 §1 k.k. z 1932 r. przy zast. art. 36 §1 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 2 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 18.12.1998 roku o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2014.1075 j.t.)

na podstawie art. 322 § 1 kpk i 17 § 1 pkt 5 i 7 kpk w zw. z art. 45 pkt 5 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2014.1075 j.t.)

postanowił:

umorzyć śledztwo:

1- w sprawie popełnienia zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości w postaci represji i naruszania podstawowych praw człowieka polegającej na przekroczeniu władzy w okresie od 10.07.1946 r. do 8.08.1946 r. w Cieszynie przez funkcjonariuszy publicznego państwa komunistycznego, pełniących funkcję oficerów śledczych Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Cieszynie wobec Kurta Piechuły w związku z prowadzoną przez niego działalnością niepodległościową poprzez psychiczne i fizyczne znęcanie się polegające na biciu, wielokrotnych i długotrwałych przesłuchaniach w ramach prowadzonego przeciwko niemu śledztwa w celu zmuszenia go do przyznania się do zarzucanych mu czynów co stanowiło działanie na szkodę interesu prywatnego;

tj. o przestępstwo z art. 246 k.k. i art. 286. § 1 k.k. przy zast. art. 36 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 2 pkt 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2014.1075 j.t.)

- wobec niewykrycia sprawców przestępstwa tj. na zasadzie art. 322 § 1 k.p.k.;

2- w sprawie popełnienia zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości w postaci represji i naruszania podstawowych praw człowieka polegającej na przekroczeniu władzy w okresie od 8.07.1946 r. do 8.08.1946 r. w Cieszynie przez funkcjonariuszy publicznego państwa komunistycznego, pełniących funkcję oficerów śledczych Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Cieszynie wobec Emilii Pisek w związku z prowadzoną przez nią działalnością niepodległościową poprzez psychiczne i fizyczne znęcanie się polegające na biciu, wielokrotnych i długotrwałych przesłuchaniach w ramach prowadzonego przeciwko niej śledztwa w celu zmuszenia jej do przyznania się do zarzucanych jej czynów co stanowiło działanie na szkodę interesu prywatnego;

tj. o przestępstwo z art. 246 k.k. i art. 286. § 1 k.k. przy zast. art. 36 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 2 pkt 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu

- wobec prawomocnego ukończenia postępowania karnego co do tego samego czynu tj. na zasadzie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.;

3 - w sprawie popełnienia zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości w postaci represji i naruszania podstawowych praw człowieka popełnionej w okresie od dnia 15.07.1946 r. do 6.08.1946 r. w Cieszynie przez funkcjonariusza publicznego państwa komunistycznego, pełniącego funkcję oficera śledczego Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Cieszynie polegającej na bezprawnym pozbawieniu wolności na okres powyżej 14 dni Pawła Heczko połączonego ze szczególnym udręczeniem poprzez zaniechanie wystąpienia do Prokuratora Wojskowego o zastosowanie wobec niego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania po upływie 48-śmiodziesięciu godzinnego terminu od zatrzymania przewidzianego w przepisie art. 102 § 3 kodeksu wojskowego postępowania karnego (Dz. U. z 25.09.1945 r.) co stanowiło przekroczenie władzy i działanie na szkodę jego interesu prywatnego;

t. j. o przestępstwo z art. 248 § 2 k.k. i art. 286 § 1 k.k. przy zast. art. 36 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 2 ust.1 i 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej- Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2014.1075 j.t.)

- wobec niewykrycia sprawców przestępstwa tj. na zasadzie art. 322 § 1 k.p.k.;

4 - w sprawie popełnienia zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości w postaci represji i naruszania podstawowych praw człowieka popełnionej w okresie od dnia 28.07.1946 r. do co najmniej 31.07.1946 r. w Cieszynie przez funkcjonariusza publicznego państwa komunistycznego, pełniącego funkcję oficera śledczego Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Cieszynie polegającej na bezprawnym pozbawieniu wolności Emila Ruśnioka poprzez zaniechanie wystąpienia do Prokuratora Wojskowego o zastosowanie wobec niego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania po upływie 48-śmiodziesięciu godzinnego terminu od

zatrzymania przewidzianego w przepisie art. 102 § 3 kodeksu wojskowego postępowania karnego (Dz. U. z 25.09.1945 r.) co stanowiło przekroczenie władzy i działanie na szkodę jego interesu prywatnego;

t. j. o przestępstwo z art. 248 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. przy zast. art. 36 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 2 ust.1 i 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej-Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2014.1075 j.t.)

- wobec niewykrycia sprawców przestępstwa t.j. na zasadzie art. 322 § 1 k.p.k.;

5 - w sprawie popełnienia zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości w postaci represji i naruszania podstawowych praw człowieka popełnionej w okresie od dnia 28.07.1946 r. do 7.08.1946 r. w Cieszynie przez funkcjonariusza publicznego państwa komunistycznego, pełniącego funkcję oficera śledczego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Cieszynie polegającej na bezprawnym pozbawieniu wolności dni Zygryda Kołodzieja poprzez zaniechanie wystąpienia do Prokuratora Wojskowego o zastosowanie wobec niego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania po upływie 48-śmio godzinnego terminu od zatrzymania przewidzianego w przepisie art. 102 § 3 kodeksu wojskowego postępowania karnego (Dz. U. z 25.09.1945 r.) co stanowiło przekroczenie władzy i działanie na szkodę jego interesu prywatnego;

t. j. o przestępstwo z art. 248 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. przy zast. art. 36 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 2 ust.1 i 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej-Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2014.1075 j.t.)

- wobec niewykrycia sprawców przestępstwa t.j. na zasadzie art. 322 § 1 k.p.k.;

6 - w sprawie popełnienia zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości w postaci represji i naruszania podstawowych praw człowieka popełnionej w okresie od dnia 28.07.1946 r. do co najmniej 31.07.1946 r. w Cieszynie w przez funkcjonariusza publicznego państwa komunistycznego, pełniącego funkcję oficera śledczego Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Cieszynie polegającej na bezprawnym pozbawieniu wolności Roberta Kołodzieja poprzez zaniechanie wystąpienia do Prokuratora Wojskowego o zastosowanie wobec niego środka

zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania po upływie 48-śmio godzinnego terminu od zatrzymania przewidzianego w przepisie art. 102 § 3 kodeksu wojskowego postępowania karnego (Dz. U. z 25.09.1945 r.) co stanowiło przekroczenie władzy i działanie na szkodę jego interesu prywatnego;

t. j. o przestępstwo z art. 248 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. przy zast. art. 36 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 2 ust.1 i 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej-Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2014.1075 j.t.)

- wobec niewykrycia sprawców przestępstwa t.j. na zasadzie art. 322 § 1 k.p.k.;

7 - w sprawie popełnienia zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości w postaci represji i naruszania podstawowych praw człowieka popełnionej w okresie od dnia 11.07.1946 r. do co najmniej 30.07.1946 r. w Cieszynie przez funkcjonariusza publicznego państwa komunistycznego, pełniącego funkcję oficera śledczego Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Cieszynie polegającej na bezprawnym pozbawieniu wolności Eryka Szmajducha na okres powyżej 14 dni połączonym ze szczególnym udręczeniem poprzez zaniechanie wystąpienia do Prokuratora Wojskowego o zastosowanie wobec niego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania po upływie 48-śmio godzinnego terminu od zatrzymania przewidzianego w przepisie art. 102 § 3 kodeksu wojskowego postępowania karnego (Dz. U. z 25.09.1945 r.) co stanowiło przekroczenie władzy i działanie na szkodę jego interesu prywatnego;

t. j. o przestępstwo z art. 248 § 2 k.k. i art. 286 § 1 k.k. przy zast. art. 36 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 2 ust.1 i 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej-Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2014.1075 j.t.)

- wobec niewykrycia sprawców przestępstwa t.j. na zasadzie art. 322 § 1 k.p.k.;

8 - w sprawie popełnienia zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości w postaci represji i naruszania podstawowych praw człowieka popełnionej w okresie co najmniej od dnia 12.07.1946 r. do 31.07.1946 r. w Cieszynie przez funkcjonariusza publicznego państwa komunistycznego, pełniącego funkcję oficera śledczego Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Cieszynie polegającej na bezprawnym pozbawieniu wolności na okres powyżej 14 dni Kurta Piechuły

połączonym ze szczególnym udręczeniem poprzez zaniechanie wystąpienia do Prokuratora Wojskowego o zastosowanie wobec niego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania po upływie 48-śmiodziesięciu godzinnego terminu od zatrzymania przewidzianego w przepisie art. 102 § 3 kodeksu wojskowego postępowania karnego (Dz. U. z 25.09.1945 r.) co stanowiło przekroczenie władzy i działanie na szkodę jego interesu prywatnego;

t. j. o przestępstwo z art. 248 § 2 k.k. i art. 286 § 1 k.k. przy zast. art. 36 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 2 ust.1 i 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej-Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2014.1075 j.t.)

- wobec niewykrycia sprawców przestępstwa t.j. na zasadzie art. 322 § 1 k.p.k.;

9 - w sprawie popełnienia zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości w postaci represji i naruszania podstawowych praw człowieka popełnionej w okresie od dnia 18.07.1946 r. do 7.08.1946 r. w Cieszynie w przez funkcjonariusza publicznego państwa komunistycznego, pełniącego funkcję oficera śledczego Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Cieszynie polegającej na bezprawnym pozbawieniu wolności na okres powyżej 14 dni Wilhelma Sz wajnocha połączonym ze szczególnym udręczeniem poprzez zaniechanie wystąpienia do Prokuratora Wojskowego o zastosowanie wobec niego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania po upływie 48-śmiodziesięciu godzinnego terminu od zatrzymania przewidzianego w przepisie art. 102 § 3 kodeksu wojskowego postępowania karnego (Dz. U. z 25.09.1945 r.) co stanowiło przekroczenie władzy i działanie na szkodę jego interesu prywatnego;

t. j. o przestępstwo z art. 248 § 2 k.k. i art. 286 § 1 k.k. przy zast. art. 36 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 2 ust.1 i 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej-Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2014.1075 j.t.)

- wobec niewykrycia sprawców przestępstwa t.j. na zasadzie art. 322 § 1 k.p.k.;

10 - w sprawie popełnienia zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości w postaci represji i naruszania podstawowych praw człowieka popełnionej w okresie od dnia 16.07.1946 r. do 26.07.1946 r. w Cieszynie w przez funkcjonariusza publicznego państwa komunistycznego, pełniącego funkcję oficera śledczego Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Cieszynie polegającej na bezprawnym pozbawieniu wolności Bolesława Sobocika poprzez zaniechanie wystąpienia do Prokuratora Wojskowego o zastosowanie wobec niego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania po upływie 48-śmio godzinnego terminu od zatrzymania przewidzianego w przepisie art. 102 § 3 kodeksu wojskowego postępowania karnego (Dz. U. z 25.09.1945 r.) co stanowiło przekroczenie władzy i działanie na szkodę jego interesu prywatnego;

t. j. o przestępstwo z art. 248 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. przy zast. art. 36 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 2 ust.1 i 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej-Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2014.1075 j.t.)

- wobec niewykrycia sprawców przestępstwa t.j. na zasadzie art. 322 § 1 k.p.k.;

11 - w sprawie popełnienia zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości w postaci represji i naruszania podstawowych praw człowieka popełnionej w okresie od dnia 13.07.1946 r. do 31.07.1946 r. w Cieszynie przez funkcjonariusza publicznego państwa komunistycznego, pełniącego funkcję oficera śledczego Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Cieszynie polegającej na bezprawnym pozbawieniu wolności na okres powyżej 14 dni Józefa Kornasia połączonym ze szczególnym udręczeniem poprzez zaniechanie wystąpienia do Prokuratora Wojskowego o zastosowanie wobec niego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania po upływie 48-śmio godzinnego terminu od zatrzymania przewidzianego w przepisie art. 102 § 3 kodeksu wojskowego postępowania karnego (Dz. U. z 25.09.1945 r.) co stanowiło przekroczenie władzy i działanie na szkodę jego interesu prywatnego;

t. j. o przestępstwo z art. 248 § 2 k.k. i art. 286 § 1 k.k. przy zast. art. 36 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 2 ust.1 i 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej-Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2014.1075 j.t.)

- wobec niewykrycia sprawców przestępstwa t.j. na zasadzie art. 322 § 1 k.p.k.;

12 - w sprawie popełnienia zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości w postaci represji i naruszania podstawowych praw człowieka popełnionej w okresie od dnia 11.07.1946 r. do co najmniej 26.07.1946 r. w Cieszynie przez funkcjonariusza publicznego państwa komunistycznego, pełniącego funkcję oficera śledczego Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Cieszynie polegającej na bezprawnym pozbawieniu wolności na okres powyżej 14 dni Adolfa Bojdy połączonym ze szczególnym udręczeniem poprzez zaniechanie wystąpienia do Prokuratora Wojskowego o zastosowanie wobec niego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania po upływie 48-śmio godzinnego terminu od zatrzymania przewidzianego w przepisie art. 102 § 3 kodeksu wojskowego postępowania karnego (Dz. U. z 25.09.1945 r.) co stanowiło przekroczenie władzy i działanie na szkodę jego interesu prywatnego;

t. j. o przestępstwo z art. 248 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. przy zast. art. 36 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 2 ust.1 i 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej-Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2014.1075 j.t.)

- wobec niewykrycia sprawców przestępstwa t.j. na zasadzie art. 322 § 1 k.p.k.;

13 - w sprawie popełnienia zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości w postaci represji i naruszania podstawowych praw człowieka popełnionej w okresie co najmniej od dnia 3.07.1946 r. do co najmniej 21.07.1946 r. w Cieszynie przez funkcjonariusza publicznego państwa komunistycznego, pełniącego funkcję oficera śledczego Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Cieszynie polegającej na bezprawnym pozbawieniu wolności na okres powyżej 14 dni Agnieszki Wojtowicz połączonym ze szczególnym udręczeniem poprzez zaniechanie wystąpienia do Prokuratora Wojskowego o zastosowanie wobec niej środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania po upływie 48-śmio godzinnego terminu od zatrzymania przewidzianego w przepisie art. 102 § 3 kodeksu wojskowego postępowania karnego (Dz. U. z 25.09.1945 r.) co stanowiło przekroczenie władzy i działanie na szkodę jego interesu prywatnego;

t. j. o przestępstwo z art. 248 § 2 k.k. i art. 286 § 1 k.k. przy zast. art. 36 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 2 ust.1 i 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej-Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2014.1075 j.t.)

- wobec niewykrycia sprawców przestępstwa t.j. na zasadzie art. 322 § 1 k.p.k.;

14 - w sprawie popełnienia zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości w postaci represji i naruszania podstawowych praw człowieka popełnionej w okresie od dnia 25.07.1946 r. do co najmniej 29.07.1946 r w Cieszynie przez funkcjonariusza publicznego państwa komunistycznego, pełniącego funkcję oficera śledczego Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Cieszynie polegającej na bezprawnym pozbawieniu wolności dni Alfreda Gerlicha poprzez zaniechanie wystąpienia do Prokuratora Wojskowego o zastosowanie wobec niego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania po upływie 48-śmio godzinnego terminu od zatrzymania przewidzianego w przepisie art. 102 § 3 kodeksu wojskowego postępowania karnego (Dz. U. z 25.09.1945 r.) co stanowiło przekroczenie władzy i działanie na szkodę jego interesu prywatnego;

t. j. o przestępstwo z art. 248 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. przy zast. art. 36 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 2 ust.1 i 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej-Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2014.1075 j.t.)

- wobec niewykrycia sprawców przestępstwa t.j. na zasadzie art. 322 § 1 k.p.k.;

15 - w sprawie popełnienia zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości w postaci represji i naruszania podstawowych praw człowieka popełnionej w okresie od dnia 16.07.1946 r. do co najmniej 31.07.1946 r. w Cieszynie przez funkcjonariusza publicznego państwa komunistycznego, pełniącego funkcję oficera śledczego Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Cieszynie polegającej na bezprawnym pozbawieniu wolności powyżej 14 dni Bernarda Brandysa poprzez zaniechanie wystąpienia do Prokuratora Wojskowego o zastosowanie wobec niego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania po upływie 48-śmio godzinnego terminu od zatrzymania przewidzianego w przepisie art. 102 § 3 kodeksu wojskowego postępowania karnego (Dz. U. z 25.09.1945 r.) co stanowiło przekroczenie władzy i działanie na szkodę jego interesu prywatnego;

t. j. o przestępstwo z art. 248 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. przy zast. art. 36 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 2 ust.1 i 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej- Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2014.1075 j.t.)

- wobec niewykrycia sprawców przestępstwa t.j. na zasadzie art. 322 § 1 k.p.k.;

16 - zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości w postaci represji i naruszania podstawowych praw człowieka stanowiącej przekroczenie władzy z zamiarem pozbawienia życia popełnionej w dniu 17.08.1946 r. w Cieszynie przez funkcjonariusza państwa komunistycznego Tadeusza Jaszowskiego pełniącego funkcję prokuratora Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Katowicach podlegającego członków składu orzekającego Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach na sesji wyjazdowej w Cieszynie do wydania wyroku skazującego na karę śmierci wobec Pawła Heczko, Emila Ruśnioka, Zygryda i Roberta Kołodzieja, Eryka Szmajducha, Kurta Piechuły, Erwina Pisuli, Adolfa Bojdy, Józefa Kornasia, Zygmunta Sobocika, Bernarda Brandysa i Wilhelma Szwajnocha poprzez wniesienie w akcie oskarżenia o zastosowanie wobec wszystkich oskarżonych trybu doraźnego mimo braku przesłanek jego stosowania wobec Wilhelma Szwajnocha i Adolfa Bojdy, zarzucenie oskarżonym czynów w oparciu o nieobowiązujący częściowo w chwili popełnienia i częściowo w chwili orzekania akt prawny oraz wnoszenie o ich skazanie pomimo niewyjaśnienia wszechstronnie istotnych okoliczności sprawy i porzestaniu na przeprowadzeniu materiału dowodowego ograniczonego do wyjaśnień samych oskarżonych i odczytaniu raportu naczelnika Wydziału III WUBP w Katowicach co skutkowało zgromadzeniem niepełnego materiału dowodowego nie pozwalającego na dokonanie pełnej i obiektywnej oceny zachowań oskarżonych przy jednoczesnym naruszeniu prawa oskarżonych do obrony co doprowadziło do wydania w dniu 17.08.1946 r. wyroku skazującego na karę śmierci Pawła Heczko, Zygryda Kołodzieja, Roberta Kołodzieja, Emila Ruśnioka, Wilhelma Szwajnocha, Eryka Szmajducha, Bernarda Brandysa i Bolesława Sobocika i ich zabójstw poprzez rozstrzelanie, co stanowiło wykonanie wyroku sądowego w dniu 29.08.1946 r. zaś co do Erwina Pisuli, Kurta Piechuły, Adolfa Bojdy i Józefa Kornasia, zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na odmienne orzeczenie sądu w przedmiocie kary;

tj. o przestępstwo z art. 26 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 225 §1 k.k. z 1932 r. i 286 §1 k.k. z 1932 r. przy zast. art. 36 §1 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 2 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 18.12.1998 roku o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2014.1075 j.t.)

- co do czynów na szkodę Pawła Heczko, Emila Ruśnioka, Zygfryda i Roberta Kołodzieja, Eryka Szmajducha, Kurta Piechuły, Erwina Pisuli, Adolfa Bojdy i Wilhelma Szwajnocha wobec śmierci sprawcy przestępstwa t. j. na zasadzie art. 17 § 1 pkt 5 k. p. k.

- co do czynów na szkodę Bernarda Brandysa, Józefa Kornasia i Bolesława Sobocika wobec prawomocnego ukończenia innego postępowania karnego co do tego samego czynu t.j. na zasadzie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.;

17 - w sprawie popełnienia zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości w postaci represji i naruszania podstawowych praw człowieka polegającej na niedopełnieniu obowiązków z zamiarem pozbawienia życia w dniu 17.08.1946 r. w Cieszynie przez funkcjonariuszy państwa komunistycznego Mieczysława Janickiego, Zdzisława Jankowiaka i Juliana Giemborka pełniących funkcję członków składu orzekającego Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach na sesji wyjazdowej w Cieszynie w trybie doraźnym poprzez wyrokowanie wobec wszystkich oskarżonych przy zastosowaniu trybu doraźnego mimo braku przesłanek jego stosowania wobec Wilhelma Szwajnocha, wyrokowanie wobec oskarżonym w oparciu o nieobowiązujący częściowo w chwili popełnienia i częściowo w chwili orzekania akt prawny oraz pomimo niewyjaśnienia wszechstronnie istotnych okoliczności sprawy i porzestaniu na przeprowadzeniu materiału dowodowego ograniczonego do wyjaśnień samych oskarżonych i odczytaniu raportu naczelnika Wydziału III WUBP w Katowicach co skutkowało zgromadzeniem niepełnego materiału dowodowego nie pozwalającego na dokonanie pełnej i obiektywnej oceny zachowań oskarżonych przy jednoczesnym naruszeniu prawa oskarżonych do obrony co doprowadziło do wydania w dniu 17.08.1946 r. wyroku skazującego na karę śmierci Pawła Heczko, Zygfryda Kołodzieja, Roberta Kołodzieja, Emila Ruśnioka, Wilhelma Szwajnocha, Eryka Szmajducha, Bernarda Brandysa i Bolesława Sobocika oraz ich zabójstw poprzez rozstrzelanie, co stanowiło wykonanie wyroku sądowego w dniu 29.08.1946 r.

tj. o przestępstwo z art. art. 225 §1 k.k. z 1932 r. i 286 §1 k.k. z 1932 r. przy zast. art. 36 §1 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 2 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 18.12.1998 roku o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2014.1075 j.t.)

- co do czynów na szkodę Bernarda Brandysa i Bolesława Sobocika wobec prawomocnego ukończenia innego postępowania karnego co do tego samego czynu t.j. na zasadzie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.;

- co do czynów na szkodę Pawła Heczko, Zygryda Kołodziejaja, Roberta Kołodziejaja, Emila Ruśnioka, Wilhelma Sz wajnocha, Eryka Szmajducha wobec śmierci sprawców przestępstwa co do Mieczysława Janickiego i Juliana Giemborka t. j. na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 k. p. k. oraz wobec niewykrycia sprawcy przestępstwa co do Zdzisława Jankowiaka t.j. na podstawie art.322 § 1 k. p. k.

18 - w sprawie popełnienia zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości w postaci represji i naruszania podstawowych praw człowieka stanowiącej przekroczenie władzy z zamiarem pozbawienia życia popełnionej w dniu 17.08.1946 r. w Cieszynie przez funkcjonariusza państwa komunistycznego Tadeusza Jaszowskiego pełniącego funkcję prokuratora Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Katowicach podżegającego członków składu orzekającego Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach na sesji wyjazdowej w Cieszynie do trwającego powyżej 14 dni pozbawienia wolności poprzez wnioskowanie o wydanie wyroku skazującego na kary nie mniejszych niż po 10 lat więzienia wobec Ludwika Błachuta, Zygmunta Sobocika, Agnieszki Wojtowicz i Alfreda Gerlicha, wniesienie w akcie oskarżenia o zastosowanie wobec wszystkich oskarżonych trybu doraźnie mimo braku przesłanek jego stosowania wobec Agnieszki Wojtowicz, Alfreda Gerlicha i Ludwika Błachuta, zarzucenie oskarżonym czynów w oparciu o nieobowiązujący częściowo w chwili popełnienia i częściowo w chwili orzekania akt prawny oraz wnoszenie o ich skazanie pomimo niewyjaśnienia wszechstronnie istotnych okoliczności sprawy i poprzestaniu na przeprowadzeniu materiału dowodowego ograniczonego do wyjaśnień samych oskarżonych i odczytaniu raportu naczelnika Wydziału III WUBP w Katowicach co skutkowało zgromadzeniem niepełnego materiału dowodowego nie pozwalającego na dokonanie pełnej i obiektywnej oceny zachowań oskarżonych przy jednoczesnym naruszeniu prawa oskarżonych do obrony co doprowadziło do wydania w dniu 17.08.1946 r. wyroku skazującego na karę

15 lat więzienia co do Ludwika Błachuta i Zygmunta Sobocika oraz 10 lat więzienia co do Agnieszki Wojtowicz i Alfreda Gerlicha;

tj. o przestępstwo z art. 26 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 248 § 2 k.k. z 1932 r. i 286 §1 k.k. z 1932 r. przy zast. art. 36 §1 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 2 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 18.12.1998 roku o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2014.1075 j.t.)

- wobec śmierci sprawcy przestępstwa t. j. na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 k. p. k.

19 - w sprawie popełnienia zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości w postaci represji i naruszania podstawowych praw człowieka polegającej na niedopełnieniu obowiązków z zamiarem pozbawienia wolności na okres powyżej 14 dni Józefa Kornasia, Erwina Pisuli, Adolfa Bojdy, Ludwika Błachuta, Zygmunta Sobocika Kurta Piechuły, Agnieszki Wojtowicz i Alfreda Gerlicha w dniu 17.08.1946 r. w Cieszynie przez funkcjonariuszy państwa komunistycznego Mieczysława Janickiego, Zdzisława Jankowiaka i Juliana Giemborka pełniących funkcję członków składu orzekającego Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach na sesji wyjazdowej w Cieszynie w trybie doraźnym poprzez wyrokowanie wobec wszystkich oskarżonych przy zastosowaniu trybu doraźnego mimo braku przesłanek jego stosowania wobec Agnieszki Wojtowicz, Alfreda Gerlicha i Ludwika Błachuta i Adolfa Bojdy, wyrokowanie wobec oskarżonym w oparciu o nieobowiązujący częściowo w chwili popełnienia i częściowo w chwili orzekania akt prawny oraz pomimo niewyjaśnienia wszechstronnie istotnych okoliczności sprawy i poprzestaniu na przeprowadzeniu materiału dowodowego ograniczonego do wyjaśnień samych oskarżonych i odczytaniu raportu naczelnika Wydziału III WUBP w Katowicach co skutkowało zgromadzeniem niepełnego materiału dowodowego nie pozwalającego na dokonanie pełnej i obiektywnej oceny zachowań oskarżonych przy jednoczesnym naruszeniu prawa oskarżonych do obrony co doprowadziło do wydania w dniu 17.08.1946 r. wyroku skazującego na karę dożywotniego więzienia Józefa Kornasia, 15 lat więzienia co do Erwina Pisuli, Adolfa Bojdy, Ludwika Błachuta, Zygmunta Sobocika oraz 10 lat więzienia co Kurta Piechuły, Agnieszki Wojtowicz i Alfreda Gerlicha

tj. o przestępstwo z art. art. 248 § 2 k.k. z 1932 r. i 286 §1 k.k. z 1932 r. przy zast. art. 36 §1 k.k. z 1932 r. w zw. z art. 2 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 18.12.1998 roku o Instytucie

Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. 2014.1075 j.t.)

- co do czynu na szkodę Józefa Kornasia wobec prawomocnego ukończenia innego postępowania karnego co do tego samego czynu t.j. na zasadzie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.;
- co do czynów na szkodę Erwina Pisuli, Adolfa Bojdy, Ludwika Błachuta, Zygmunta Sobocika, Kurta Piechuły, Agnieszki Wojtowicz i Alfreda Gerlicha wobec śmierci sprawców przestępstwa co do Mieczysława Janickiego i Juliana Giemborka t. j. na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 k. p. k. oraz wobec niewykrycia sprawcy przestępstwa co do Zdzisława Jankowiaka t.j. na podstawie art.322 § 1 k. p. k.

UZASADNIENIE

Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Katowicach prowadziła śledztwo w sprawie popełnienia zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości polegającej na przekroczeniu władzy w okresie od czerwca do grudnia 1945 r. w Cieszynie przez funkcjonariuszy publicznego państwa komunistycznego, pełniących funkcję oficerów śledczych Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Cieszynie i posterunku MO w Goleszowie wobec Elżbiety Konderla zd. Czyż w związku z prowadzoną przez nią działalnością niepodległościową poprzez bezprawne pozbawienie wolności oraz psychiczne i fizyczne znęcanie się. Poczynione w jego toku ustalenia stały się podstawą do wyłączenia materiałów z prowadzonego śledztwa o sygn. S 49/12/Zk do odrębnego postępowania co do ujawnieniowego faktu popełnienia zbrodni komunistycznej stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości polegającej na zabójstwach Pawła Heczko i innych członków oddziału NSZ „Wędrowiec” przez członków składu orzekającego Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach na sesji wyjazdowej w Cieszynie w trybie doraźnym poprzez zgromadzenie niepełnego materiału dowodowego nie pozwalającego na dokonanie pełnej i obiektywnej oceny zachowań oskarżonych.

W sprawie tej w dniu 12.08.2013 r. wszczęto śledztwo.

Z zgromadzonego w jego toku materiału dowodowego w postaci zeznań świadków oraz kopii akt archiwalnych wynika następujący stan faktyczny:

W 1946 roku na terenie ówczesnego województwa śląsko - dąbrowskiego istniała m.in. zbrojna antykomunistyczna partyzantka wywodząca się z Armii Krajowej o nazwie Konspiracyjne Wojsko Polskie. W jej strukturach znajdował się przez pewien czas działający w okresie od marca 1946 roku, głównie na terenie powiatów cieszyńskiego i rybnickiego, oddział partyzancki dowodzony przez Pawła Heczkę i Emila Ruśnioka noszący kryptonim „Wędrowiec”. Ich działalność do czasu rozbicia oddziału przez organy aparatu represji polegała m.in. na pozbawianiu życia działaczy Polskiej Partii Robotniczej w ramach „wykonywanych wyroków”, wymierzaniu kary chłosty lokalnym działaczom Polskiej Partii Robotniczej, napadach rabunkowych na sklepy spółdzielni rolniczych, a także atakach na lokale wyborcze w trakcie przeprowadzanego w czerwcu 1946 roku sfałszowanego ostatecznie przez komunistów referendum. Oddział „Wędrowiec” stoczył również kilka potyczek z oddziałami UB i KBW. Ostatecznie w trakcie tych walk „organów aparatu represji, a część z nich została przez nich zatrzymana. W rozbiciu oddziału oraz zatrzymaniach jego członków niebagatelną rolę odegrał jeden z partyzantów wchodzących w skład „Wędrowca” o pseudonimie „Vis”, który okazał się konfidentem i współpracownikiem UB. Wobec zatrzymanych prowadzono śledztwa a w dalszej kolejności kierowano przeciwko nim akty oskarżenia do Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach, który skazywał ich za zarzucane przestępstwa na surowe kary, w tym kary śmierci.

W okresie od lipca do sierpnia 1946 roku Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Cieszynie, a następnie Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Katowicach prowadziły śledztwo przeciwko dowódcom „Wędrowca” - Pawłowi Heczce i Emilowi Ruśniokowi oraz innym członkom tego oddziału. W czasie przeprowadzanych w tej sprawie przesłuchań w charakterze podejrzanych partyzanci „Wędrowca” przyznawali się do stawianych im zarzutów oraz m.in. składali wyjaśnienia obciążające siebie oraz mieszkańców różnych wsi z terenów powiatów rybnickiego i cieszyńskiego, u których w przeszłości kwaterowali albo zostawiali na przechowanie różne przedmioty, w szczególności broń i amunicję. W oparciu o takiej treści wyjaśnienia funkcjonariusze UB zatrzymywali pomawiane osoby, którym także stawiali zarzuty popełnienia przestępstw politycznych. W trakcie postępowania także i ci podejrzani ostatecznie przyznawali się do stawianych zarzutów i składali wyjaśnienia dotyczące zdarzeń, do których zarzuty te odnosiły się. W toku prowadzonego postępowania zatrzymano m.in. Kurta Piechułę, Pawła Heczko ps. „Edek”, Eryka Szmajducha ps. „Tarzan”, Bernarda Brandysa, Zygryda Kołodzieja ps. „Jastrząb”, Emila Ruśnioka ps. „Gustik”, Roberta

Kołodzieja ps. „Ojciec”, Wilhelma Sz wajnocha ps. „Prom”, Bolesława Sobocika, Zygmunta Sobocika, Erwina Pisulę, Adolfa Boj dę, Agnieszkę Wojtowicz, Alfreda Gerlicha, Ludwika Błachuta i Emilię Bojda.

Agnieszka Wojtowicz została zatrzymana w nieustalonej dacie albowiem rozkaz jej zatrzymania nosi datę 22.07.1946 r., pierwsze jej przesłuchanie w siedzibie PUBP w Cieszynie nosi wpisaną maszynowo datę 29.06.1946 r. przekreśloną i pismem ręcznym poprawioną na 1 lipca 1946 r., protokół przeszukania jej osoby („rewizji osobistej”- wedle ówczesnej terminologii) sporządzono z datą 30.08.1946 r. zaś aresztowano ją dnia 31.07.1946 r. przy czym brak jest nakazu osadzenia. Eryka Szmajducha zatrzymano w dniu 9.07.1946 r. Adolf Bojda zatrzymany został 9.07.1946 r. chociaż rozkaz jego zatrzymania został wydany dzień później. Następnie zatrzymano Kurta Piechułę lecz data wydarzenia nie jest pewna, gdyż protokoły jego rewizji nie noszą dat, data rozkazu zatrzymania nosi ślady przerabiania i jedyną pewną datą jest dzień 10.07.1946 r. kiedy to po raz pierwszy przesłuchano go jako podejrzanego w siedzibie PUBP w Cieszynie. Józef Kornas zatrzymany został 11.07.1946 r. Paweł Heczko zatrzymany został przez formację KBW w dniu 14.07.1945 r. kiedy ranny po potyczce z funkcjonariuszami UB ukrywał się w domu Jana Górki w Cieszynie na podstawie rozkazu zatrzymania wydanego poprzedniego dnia przez szefa PUBP w Cieszynie jednakże protokół przeszukania jego osoby („rewizji osobistej”- wedle ówczesnej terminologii) sporządzono dopiero z datą 19.07.1946 r. Bernard Brandys również został zatrzymany w dniu 14.07.1946 r. Wilhelm Sz wajnoch (figuruje w dokumentach także jako Schweinoch lub Schwainoch) zatrzymany został dnia 16.07.1946 r. Roberta Kołodzieja zatrzymano w dniu 24.07.1946 r. Emil Ruśniok (w niektórych dokumentach śledztwa figuruje jako Ruszniok) i Zygfryd Kołodziej zatrzymani zostali w dniu 26.07.1946 r. na podstawie rozkazu zatrzymania wydanego dnia 24.07.1946 r. przez szefa PUBP w Cieszynie. Z taką datą wydano też rozkaz zatrzymania Alfreda Gerlicha chociaż faktycznie został on zatrzymany dnia 23.07.1946 r.

W stosunku do osób zatrzymanych w trakcie prowadzonego śledztwa dopuszczano się stosowania niedozwolonych metod śledczych. Przesłuchana w charakterze świadka Emilia Bojda zeznała, że została zatrzymana w przez funkcjonariuszy PUBP w Cieszynie, za udzielanie pomocy członkom KP „Wędrowiec”. W trakcie przesłuchania została pobita przez dwóch funkcjonariuszy UB, gumowymi pałkami po stopach, co na skutek wywołanego tym działaniem bólu, zmusiło ją do przyznania się do zarzucanych jej czynów. Po przeprowadzonej rozprawie przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach, została uznana za winną zarzucanych jej

czynów i została skazana na karę 8 lat więzienia. Nadto zeznała, że ci sami funkcjonariusze PUBP w Cieszynie przesłuchiwali jej nieżyjącego ojca, Adolfa Bojde w tym samym postępowaniu i w trakcie tych czynności, również stosowali wobec niego niedozwolone metody śledcze w postaci bicia go drewnianą nogą od krzesła do nieprzytomności. Przesłuchany w charakterze świadka Grzegorz Piechuła - syn zmarłego Kurta Piechuły zeznał, że trakcie przesłuchań przez UB był bity i połamano mu 8 żeber. W trakcie przeprowadzonej kwerendy archiwalnej ujawniono protokoły przesłuchania Kurta Piechuły z dnia 10.07.1946 r. kiedy to przesłuchany został jako podejrzany w siedzibie PUBP w Cieszynie w godzinach 18.00-23.35 przez niewymienionego w treści protokołu funkcjonariusza oraz z tego samego dnia bez wskazania godzin przez oficera śledczego PUBP w Cieszynie Adama Pilarka. Brak jest możliwości procesowej weryfikacji tożsamości bijącego funkcjonariusza albowiem zarówno Kurt Piechuła jak i Adam Pilarek zmarli- ten drugi dnia 1.10.2000 r. Tym samym brak jest możliwości stwierdzenia, który spośród przesłuchujących funkcjonariuszy dopuścił się pobicia Kurta Piechuły tym bardziej, że jak wynika z okoliczności ujawnionych w trakcie licznych śledztw dotyczących działań prowadzonych przez UBP różnorakiego szczebla regułą w toku prowadzonych przez nie postępowań było częste (praktycznie codzienne) powtarzane przesłuchań tych samych podejrzanych przy jednoczesnym zaniechaniu dokumentowania faktu przeprowadzenia tej czynności poprzez sporządzenie stosownego protokołu. Wobec faktu zgonów pozostałych osób zatrzymanych jak również braku w bazie danych PESEL-NET informacji o ich zstępnych w niniejszym śledztwie nie ustalono innych przypadków bicia pokrzywdzonych.

Postanowienia o aresztowaniu co do zatrzymanych wydano dopiero w dniu 31.07.1946 r. przez prokuratora Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Katowicach Marka Szaubera i nie określały one granicznych dat okresu stosowania tego środka. Datę tą uznać jednak należy za nieprawdziwą albowiem na wszystkich postanowieniach wpisana była ręcznie, natomiast daty ogłoszenia postanowień podejrzanych (30 i 31.07.1946 r.) wpisane były pismem maszynowym i brak było pod nimi podpisów podejrzanych. Ponadto nakazy przyjęcia podejrzanych adresowane do kierownictwa aresztu w Katowicach opatrzone są datami 6-8.08.1946 r. i takie też są podane w nich daty wydania postanowień o tymczasowych aresztowaniach. Co ciekawe co do Bolesława Sobocika i Bernarda Brandysa jako datę aresztowania w nakazie przyjęcia podano 14.07.1946 r. zaś daty wydania nakazu przyjęcia – odpowiednio 26.07.1946 r. i 27.07.1946 r. zaś same postanowienia o aresztach wydane wobec nich również zawierają datę 31.07.1946 r. Co

do Alfreda Gerlicha nakaz przyjęcia opatrzony jest datą 29.07.1946r. zaś do więzienia śledczego w Cieszynie wpłynął on 30.07.1946 r. a wpisana w nim data tymczasowego aresztowania to 24.07.1946 r. Postanowienie co do Adolfa Bojdy również nosi ręcznie wpisana datę 31.07.1946 i wyjątkowo zostało doręczone podejrzanemu co potwierdzał jego podpis lecz nie nosi on daty doręczenia a nadto nakaz przyjęcia do aresztu opatrzony datą 26.07.1946 r. określa jako datę aresztowania dzień 10.07.1946 r. Wyjątkiem był Erwin Pisula, co do którego postanowienie o tymczasowym aresztowaniu nosi datę 2.08.1946 r. lecz nie wiadomo kiedy go zatrzymano (pierwsze przesłuchanie jest z dnia 1.08.1946 r.) jak również brak jest nakazu jego nakazu przyjęcia do aresztu

Uznać należy, że wniesienie o zastosowanie wobec zatrzymanych środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania zatrzymanych bez doręczenia stosownej decyzji po upływie 48-śmiodobowego terminu od zatrzymania przewidzianego w przepisie art. 102 § 3 kodeksu wojskowego postępowania karnego (Dz. U. z 25.09.1945 r.) stanowiło naruszenie ich praw i tym samym bezprawne pozbawienie ich wolności. Powyższe stwierdzenie nie dotyczy Ludwika Błachuta zatrzymanego 29.07.1946 r., co do którego postanowienie o tymczasowym aresztowaniu nosi jako jedyne datę 31.07.1946 r. zapisana pismem maszynowym oraz datę doręczania podejrzanemu tego samego dnia co potwierdził on własnoręcznym podpisem. W ujawnionych aktach archiwalnych brak jest wniosków o zastosowanie tymczasowego aresztowania, przez co nie można w sposób jednoznaczny ustalić tożsamości funkcjonariusza odpowiedzialnego za bezprawne pozbawienie wolności a także daty w jakiej zostały one sporządzone i wpłynęły do prokuratora. Brak jest również możliwości zweryfikowanie okoliczności wpłynięcia wniosków o tymczasowe aresztowanie w oparciu o czynność procesową z udziałem Marka Szaubera albowiem co do niego wiadomo, że wyemigrował do Izraela a jego dalsze pozostają nieznane wobec faktu, iż skierowany w tej sprawie w dniu 2.04.2014 r. wniosek o pomoc prawną do Ministerstwa Sprawiedliwości Izraela (w toku śledztwa S 18/13/Zk tuż Komisji) pomimo ponagieł do chwili obecnej pozostaje bez odpowiedzi.

Akt oskarżenia w sprawie przeciwko wyżej wymienionym zatrzymanym sporządzony przez prokuratora Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Katowicach Tadeusza Jaszowskiego nosi datę 10.08.1946 r. a przesłany do sądu został w dniu 14.08.1946 r. przypisywał łącznie 16 zatrzymanym osobom popełnienie przestępstw z art. 4 i 16 dekretu z dnia 13.06.1946 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. z dnia 12 lipca 1946 r.), dekretu z dnia 16.11.1945

r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. Nr 53, poz. 300) oraz 86 i 88 kodeksu karnego Wojska Polskiego. W przypadku oskarżonych Wilhelma Szwajnocha i Adolfa Bojdy przypisane im zarzuty z art. 16 dekretu obejmowały popełnienie zarzucanych czynów w okresie od marca do dnia 9.07.1946 r. co do Agnieszki Wojtowicz i Ludwika Blachuta - od kwietnia do dnia 27.07.1946 r., zaś co do Alfreda Gerlicha w okresach 25-28.06.1946 r. i 19-23.07.1946 r. pomimo faktu, że art. 16 dekretu z dnia 13 czerwca 1946 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa, wszedł w życie z dniem ogłoszenia a więc wraz z publikacją Dziennika Ustaw z dnia 12 lipca 1946 r. zaś we wcześniejszym stanie prawnym ukształtowanym przez przepisy dekretu z dnia 16 listopada 1945 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. Nr 53, poz. 300) zachowanie stypizowane w przepisie 16 dekretu z dnia 13 czerwca 1946 r. nie było zabronione zaś wedle nowo ukształtowanego stanu prawnego czyn ten zagrożony był nawet karą śmierci. Złamano w ten sposób fundamentalną zasadę wyrażoną w art. 1. obowiązującego wówczas kodeksu karnego z 1932 r. powtórzoną także w art. 1 kodeksu karnego Wojska Polskiego, wedle którego odpowiedzialności karnej ulega ten, kto dopuszcza się czynu, zabronionego pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia. Dodatkowo o skali dokonanego uchybienia świadczy to, iż według art. 50 § 1 w/w dekretu do przestępstw objętych nim sądy wojskowe stosują przepisy części ogólnej kodeksu karnego Wojska Polskiego. Akt oskarżenia zarzucał ponadto oskarżonym Pawłowi Heczko, Emilowi Ruśniokowi, Zygfrydowi i Robertowi Kołodziej Erykowi Szmajduchowi, Kurtowi Piechuła Erwinowi Pisula i Wilhelmowi Szwajnochowi popełnienie przestępstw z dekretu z dnia 16 listopada 1945 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. Nr 53, poz. 300) pomimo, że moc obowiązująca tego dekretu została uchylona przez przepis art. 69 dekretu z dnia 13 czerwca 1946 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa, który to przepis wchodził w życie z dniem ogłoszenia a więc wraz z publikacją Dziennika Ustaw z dnia 12 lipca 1946 r. oraz dekretu z dnia 13 czerwca 1946 r. czym również naruszono wynikająca z treści art. 2 k.k. z 1932 zasadę orzekania na podstawie jednej ustawy.

Kopie aktów oskarżenia doręczono wszystkim oskarżonym w dniu 14.08.1946 r. a więc z naruszeniem ich uprawnienia do otrzymania odpisu aktu oskarżenia w terminie co najmniej 5 dni przed rozpoczęciem rozprawy wynikającym z art.191 § 2 kodeksu wojskowego postępowania karnego (Dz. U. z 25.09.1945 r.). Akt oskarżenia zawierał

wniosek o rozpoznanie sprawy co do wszystkich oskarżonych w trybie doraźnym na podstawie przepisów dekretu z 25.06.1946 r. o przystosowaniu przepisów o postępowaniu doraźnym do postępowania przed sądami wojskowymi (Dz. U. z dnia 12.07.1946 r.) pomimo faktu, iż przepisy powołanego dekretu zezwalały na zastosowanie trybu doraźnego w przypadku sprawców czynów określonych w art. 85-88 kkWP i art. 13-16 z dnia 13 czerwca 1946 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. z dnia 12 lipca 1946 r.) tylko w sytuacji gdy sprawcy ci byli zaopatrzeni w broń albo zostali schwytani w czasie zbrojnego oporu lub gwałtu podczas gdy w przypadku oskarżonych Wilhelma Sz wajnocha, Adolfa Bojdy, Agnieszki Wojtowicz, Alfreda Gerlicha i Ludwika Blachuta warunek ten nie zachodził przez co doszło do naruszenia ich uprawnień jako oskarżonych w zakresie realizacji prawa do obrony albowiem w zastosowanym wobec nich trybie niedopuszczalne było odroczone wydania wyroku a uprawnienie do składania skargi rewizyjnej na korzyść oskarżonych przysługiwało jedynie prokuratorowi i to w zawitym terminie 3 dni. Ponadto uznać należy, że zamieszczenie wniosku o zastosowanie trybu doraźnego świadczy o antydatowaniu aktu oskarżenia, gdyż data ogłoszenia dekretu będącego podstawą stosowania tego trybu była o dwa dni późniejsza niż data w jakiej akt oskarżenia miał być sporządzony.

W trakcie przeprowadzonej w dniu 17.08.1946 r. rozprawy przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Katowicach orzekającym w trybie doraźnym na sesji wyjazdowej w Cieszynie oskarżeni wyrazili zgodę na przeprowadzenie rozprawy pomimo otrzymania odpisu aktu oskarżenia z naruszeniem terminu co najmniej 5 dni przed rozpoczęciem rozprawy wynikającym z art.191 § 2 kodeksu wojskowego postępowania karnego (Dz. U. z 25.09.1945 r.) co jednak nie stanowiło naruszenia prawa, gdyż w/w przepis stwarzał możliwość prowadzenia rozprawy w takim przypadku. Skład sądowny w trakcie rozprawy poprzestał na przeprowadzeniu materiału dowodowego ograniczonego do wyjaśnień samych oskarżonych i odczytaniu raportu naczelnika Wydziału III WUBP w Katowicach. Obecny na rozprawie prokurator wojskowy Tadeusz Jaszowski wniósł o wymierzenie kar śmierci wobec oskarżonych Pawła Heczko, Emila Ruśnioka, Zygryda i Roberta Kołodzieja, Eryka Szmajducha, Kurta Piechuły, Erwina Pisuli, Adolfa Bojdy, Józefa Kornasa, Zygmunta Sobocika i Wilhelma Sz wajnocha zaś co do pozostałych oskarżonych kar nie mniejszych niż po 10 lat więzienia.

Po rozprawie przeprowadzonej w dniu 17.08.1946 r. wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach orzekającym w trybie doraźnym na sesji wyjazdowej w Cieszynie wydanym w składzie: sędziowie ppłk Julian Giemborek, mjr Mieczysław

Janicki i ławnik ppor. Zdzisław Jankowiak z dnia 17.08.1946 r. sygn. Rd 1/46 wymierzono im następując kary: karę śmierci co do Pawła Heczko, Emila Ruśnioka, Zygryda Kołodzieja, Roberta Kołodzieja, Emila Szmajducha, Wilhelma Sz wajnocha, Bernarda Brandysa i Bolesława Sobocika, dożywotniego więzienia co do Józefa Kornasa, 15 lat więzienia co do Erwina Pisuli, Adolfa Bojdy, Ludwika Błachuta i Zygmunta Sobocika oraz 10 lat więzienia co Kurta Piechuły, Agnieszki Wojtowicz i Alfreda Gerlicha. Wykonanie wyroku w zakresie kar śmierci nastąpiło w dniu 29.08.1946 r. Ponadto spośród skazanych śmierć poniósł także Zygmunt Sobocik, który zmarł w więzieniu we Wronkach w dniu 9.04.1950 r. a oficjalnie podaną przyczyną śmierci było samobójstwo. W toku niniejszego śledztwa nie ujawniono żadnych dowodów pozwalających na zakwestionowanie oficjalnie stwierdzonej przyczyny śmierci. Wymiary kar co do Adolfa Bojdy, Alfreda Gerlicha, Agnieszki Wojtowicz i Ludwika Błachuta zostały zmniejszone na podstawie postanowień o zastosowaniu wobec nich amnestii z 2.04.1947 r. zaś co do Zygmunta Sobocika, Józefa Kornasia, Kurta Piechuły i Erwina Pisuli- postanowieniem z dnia 21.04.1947 r. Erwin Pisula zwolniony został dnia 1.06.1953 r. Adolf Bojda- 4.09.1953 r., Ludwik Błachut-5.02.1954 r., Józef Kornaś-31.05.1954 r. Nie ujawniono w dokumentacji archiwalnej dokumentów pozwalających ustalić dokładne daty zwolnienia pozostałych skazanych.

Należy uznać, że wyrok w niniejszej sprawie został wydany przez skład nieznaną ustawie albowiem zgodnie z art. 18 dekretu z dnia 23 września 1944 r. Prawo o ustroju Sądów Wojskowych i Prokuratury Wojskowej. (Dz. U. z dnia 30 września 1944 r.) sądy wojskowe orzekają w składzie przewodniczącego i dwóch sędziów lub ławników co zgodnie z ugruntowaną linią orzecznictwa (vide postanowienie. SN z 4.11.2003 r., sygn. V KK 174/03, publ. LEX nr 82303) oznacza, iż stwarzał możliwość on powoływania tylko dwóch rodzajów składów orzekających w sądzie wojskowym: składu zawodowego - przewodniczący i 2 sędziów lub ławniczego - przewodniczący i 2 ławników. Tym samym uznać należy, że orzekanie w składzie dwóch sędziów i jeden ławnik stanowi niewątpliwe przekroczenie ich uprawnień ustawowych co jednak nie wypełnia znamiona przestępstwa przekroczenia władzy stypizowanego w ówczasie obowiązującym art. 286 k.k. z 1932 r. albowiem dla ich pełnego wypełnienia niezbędne jest także działanie na szkodę interesu publicznego lub prywatnego zaś w bogatym orzecznictwie judykatury na temat tego przestępstwa brak jest takiego, które wprost wskazywałoby na to, że orzekanie przez sąd w nieprawidłowy składzie naruszałoby taki interes. Należy także mieć na uwadze, że działania takiego nie można uznać za zbrodnię komunistyczną albowiem w rozumieniu

art. 2 ust. 1 ustawy o IPN są nimi czyny popełnione przez funkcjonariuszy państwa komunistycznego polegające na stosowaniu represji lub innych form naruszania praw człowieka. W ówczesnie obowiązującym stanie prawnym brak było przepisów i orzeczeń sądowych, z treści których można by wnosić, iż orzekanie przez sąd w nieprawidłowym składzie stanowiło represję wobec osób, których orzeczenie dotyczy.

Przy wydawaniu omawianego orzeczenia doszło natomiast niewątpliwie do naruszenia praw oskarżonych poprzez ograniczenie postępowania dowodowego co wynikało z przyjęcia orzekania w trybie doraźnym skutkującym ograniczeniem realizacji przez oskarżonych prawa do obrony co zostało już opisane powyżej jak również złamanie zakazu retroakcji poprzez zastosowanie jako podstawy skazania jednocześnie nieobowiązującego w chwili orzekania aktu prawnego czyli dekretu z dnia 16 listopada 1945 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. Nr 53, poz. 300) oraz aktu prawnego nieobowiązującego w chwili popełnienia zarzucanych czynów w postaci dekretu z dnia 13 czerwca 1946 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. z dnia 12.07.1946 r.) podczas gdy na mocy ogólnej klauzuli z art. 2 § 1 kodeksu karnego z 1932 r. akt prawny obowiązujący w chwili popełnienia zarzucanych czynów wolno było stosować jedynie wtedy gdy był on względniejszy dla sprawcy. Pogląd ten znajduje oparcie w bogatej judykaturze- również dotyczącej kodeksu karnego z 1932 (vide np. wyrok SN sygn. II K 743/59 z 30.11.1959 r. publ. OSNPG 1960/2/21: „intertemporalny przepis art. 2 k.k. zawierający normę prawną, regulującą stosunek ustawy materialnego prawa karnego, obowiązującej w czasie popełnienia przestępstwa, do ustawy obowiązującej w chwili wyrokowania, nakładał na Sąd obowiązek zbadania kolizji aktów ustawodawczych wszelkiego rodzaju (z wyjątkiem ustaw przewidzianych art. 2 § 3 k.k.) co do cech przestępstwa oraz kar zasadniczych, zastępczych i dodatkowych, tj. od strony kryminologicznej i penologicznej. Termin "ustawa", zawarty w art. 2 k.k., należy rozumieć cały stan prawny decydujący o karalności danego czynu przestępnego, przy czym za względniejszy uznać należy ten stan prawny, który jest najkorzystniejszy dla sprawcy przy uwzględnieniu nie tylko przesłanek penologicznych, ale i kryminologicznych.”)

Wyrok skazujący wydany w niniejszej sprawie został uchylony postanowieniami Sądu Wojewódzkiego w Katowicach stwierdzającymi jego nieważność co do poszczególnych oskarżonych o następujących sygn.: XVI Ko1 111/95, XVI Ko1 19/96.

Przestępstwa polegające na wydaniu wyroku skazującego wobec Bernarda Brandysa, Bolesława Sobocika i Józefa Kornasia jak również podżegania do wydania

wyroku co do wyżej wymienionych oraz Kurta Pierchuły, Zygmunta Sobocika i Adolfa Bojdy były przedmiotem prawomocnie umorzonych postępowań tut. Komisji o sygn. S 59/02/Zk zaś co do zbrodni przeciwko ludzkości stanowiącej represję i zbrodnię komunistyczną polegającej na przekroczeniu przez funkcjonariuszy Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Cieszynie w okresie od 14 lipca do 3 września 1946 r. w Cieszynie przysługującej im władzy i znęcaniu się fizyczne nad innymi członkami oddziału „Wędrowiec” Emilią Bojdą Pisek, Adolfem Bojdą, Franciszkiem Bluszczem, Janem Zawadzkim, Elfrydą Niezychowską Rutą, Elsner Bochenek, Wiktoria Filipecka Szopą, Marią Figas Górką, Alojzym Godziek, Janem Olejniczakiem, Józefa Rączki, Stanisławem Osadnikiem i Alojzym Ściskołem- o sygn. S 6/05/Zk.

Rozpatrując kwestie podstaw do pociągnięcia do odpowiedzialności karnej sprawców przedmiotowego czynu należy zważyć co następuje:

Czyny jakich dopuścili się funkcjonariusze państwa komunistycznego stanowiły przestępstwa na terenie państwa polskiego w czasie jego popełnienia tj. według obowiązującego wówczas kodeksu karnego z 1932 roku i uznać je należy za popełniony w ramach zbrodniczego systemu stalinowskiego, gdyż za taki system ten był uznany przez społeczność międzynarodową. Co się tyczy przyjętej kwalifikacji prawnej w odniesieniu do czynów funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego a polegających na stosowaniu różnorodnych form przemocy wobec uwięzionych osób oraz bezprawnym pozbawieniu ich wolności uznać należy, iż okolicznością wykorzystywaną przez sprawców był faktyczny stan zależności osoby skazanej od funkcjonariuszy oraz podporządkowanie jej całkowitej i wyłącznej woli stosujących przemoc funkcjonariuszy.

W odniesieniu do zasadniczej kwestii będącej przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie, odnoszącej się do ustalenia kategorii zbrodni komunistycznych, które stanowią jednocześnie zbrodnie przeciwko ludzkości, przytoczyć należy stanowisko zawarte w orzeczeniu Sądu Najwyższego z dnia 4.12.2001 r. sygn. II KKN 175/99, opublikowane w OSNKW 2002/5-6/47, zgodnie z którym czyny funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa publicznego polegające na znęcaniu się fizycznym lub moralnym nad osobami pozbawionymi wolności, udziale w pobiciu osób pozbawionych wolności, czy nadużyciu władzy, wyczerpują znamiona zbrodni przeciwko ludzkości, określone w aktach prawa międzynarodowego wówczas gdy sprawcy działający w strukturach systemu państwa totalitarnego posługującego się na wielką skalę terrorem dla realizacji celów politycznych i społecznych, co najmniej aprobowali taki sposób realizacji polityki

władz państwa, popełniając te czyny brali tym samym świadomie udział w prześladowaniach ze względów politycznych. Przestępstwa będące przedmiotem niniejszego śledztwa uznać należy za popełnione w ramach zbrodniczego systemu stalinowskiego, gdyż za taki system ten był uznany przez społeczność międzynarodową. Definicje zbrodni komunistycznej jak również zbrodni przeciwko ludzkości zawarte są w art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Czyny jakich dopuścili się funkcjonariusze państwa komunistycznego stanowiły przestępstwa w czasie ich popełnienia tj. według obowiązującego wówczas kodeksu karnego z 1932 roku. Kierując się normami intertemporalnymi zgodnie z art. 4 § 1 kodeksu karnego z 1997 roku przy ocenie kwalifikacji prawnej czynów zastosowano unormowania kodeksu karnego obowiązującego ówczas. Należy bowiem mieć na uwadze, że obowiązujący kodeks karny w art. 189 § 2 penalizuje pozbawienie w postaci kwalifikowanej zagrożonej karą pozbawienia wolności do lat 10 już w przypadku okresu pozbawienia wolności trwającego dłużej niż 7 dni natomiast kodeks karny z 1932 r. postać kwalifikowaną tego czynu zagrożoną karą pozbawienia wolności do lat 10 przewiduje w przypadku pozbawienia wolności trwającego dłużej niż 14 dni. W tym stanie rzeczy za względniejsze dla sprawców uznać należy przepisy k.k. z 1932 r. co zgodnie z treścią art. 4 § 1 kodeksu karnego z 1997 r. stwarza konieczność przyjęcia kwalifikacji w oparciu o przepisy obowiązujące w czasie popełnienia opisanych wyżej czynów. Podobna sytuacja zachodzi w przypadku czynów wyczerpujących znamiona art. 246 k.k. i art. 286 § 1 k.k. z 1932 r. albowiem w przypadku zastosowania kodeksu karnego z 1997 roku należałoby uznać, że działania sprawców wyczerpały znamiona przestępstwa z art. 246, który to czyn zagrożony jest karą pozbawienia wolności do 10 lat. Jeśli zaś chodzi o zbrodnię zabójstwa to penalizujący ją obecnie przepis art. 148 kodeksu karnego z 1997 r. jako minimalny wymiar kary przewiduje 8 lat pozbawienia wolności wobec 5 lat w k.k. z 1932 r. to niemniej uznać należy, że także w tym zakresie k.k. z 1932 r. pomimo zagrożenia karą śmierci byłby względniejszy obecnie dla sprawców gdyż kary tej nie można by wymierzyć i wykonać z uwagi na współczesne zobowiązania międzynarodowe. W tym stanie rzeczy za względniejsze uznać należy przepisy kodeksu karnego z 1932 r., na podstawie których działania sprawców zagrożone były karą pozbawienia wolności do 5 lat. W tym stanie rzeczy za względniejsze dla sprawców uznać należy przepisy k.k. z 1932 r. co zgodnie z treścią art. 4 § 1 kodeksu karnego z 1997 r. stwarza konieczność przyjęcia wskazanej kwalifikacji prawnej.

Pomimo, iż od czasu popełnienia tych przestępstw minęło 69 lat ich karalność nie uległa przedawnieniu, co wynika z faktu, iż przestępstwa te stanowią zbrodnię komunistyczną, o której mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, a jednocześnie zbrodnię przeciwko ludzkości z art. 3 cytowanej ustawy. Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1a tej ustawy zbrodnie przeciwko ludzkości nie ulegają przedawnieniu. Stąd też zbrodnie komunistyczne będące zbrodniami przeciwko ludzkości również nie ulegają przedawnieniu.

Mając na uwadze konieczność ustalenia niezbędnych przesłanek dla uznania czynów popełnionych przez funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w stosunku do za zbrodnie komunistyczne i zbrodnie przeciwko ludzkości stwierdzić należy, co następuje:

Do grudnia 1954 roku nie było żadnych przepisów ustrojowych dotyczących służby bezpieczeństwa, chociaż aparat bezpieczeństwa zajmował centralistyczną pozycję w aparacie władzy. Jedynym aktem prawnym obowiązującym w czasie, w którym miały miejsce czyny będące przedmiotem niniejszego postępowania zawierającym pojęcie funkcjonariusza państwowego był dekret z 14.05.1946 r. o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego funkcjonariuszy państwowych. W art.1 ust.2 dekretu był zapis, iż między innymi nie dotyczył on służby bezpieczeństwa, a więc per analogiam należy wnioskować, iż pracowników tej służby traktowano jako funkcjonariuszy państwowych. Kodeks karny z 11.07.1932 r. posługiwał się pojęciem urzędnika art. 91 § 5 k.k. chociaż nie definiował go wprost poprzestając na stwierdzeniu, że przez urzędnika należy rozumieć również osobę wojskową. Tym samym brak jest jakichkolwiek wątpliwości co do tego, że zarówno oficer pełniący funkcję prokuratora wojskowego jak i funkcjonariusz PUBP jest funkcjonariuszem państwowym. Na gruncie przedwojennego orzecznictwa za urzędnika uznawano osobę, która w imieniu władzy publicznej, państwowej lub samorządowej spełniała czynności z zakresu jej właściwości rzeczowej. W myśl obowiązujących dla tej władzy przepisów (J. Makarewicz; Kodeks Karny z komentarzem, Lwów - Wydawnictwo Zakładu Narodowego Imienia Ossolińskich 1938, s.238) czyny jakich dopuścili się funkcjonariusze Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego stanowiły przestępstwa w czasie ich popełnienia tj. według obowiązującego wówczas kodeksu karnego z 1932 roku.

Ponieważ w świetle aktualnie obowiązującego przepisu art.115 § 13 k.k. sędziów sądu wojskowego, prokuratorów wojskowych i funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa

Publicznego uznać należy za funkcjonariuszy publicznych, uzasadnia to przyjęcie w stosunku do popełnionych przez nich czynów przestępczych również kwalifikacji prawnej z art.231 § 1 k.k. (lub z art. 286. § 1 k.k. z 1932 r.) przestępstwa „przekroczenia uprawnień” (lub „przekroczenia władzy” wedle unormowania k.k. z 1932 r.)

W kontekście zastosowanej wobec czynów funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego, Sądu Wojskowego i Prokuratury Wojskowej konstrukcji zbrodni komunistycznej oraz zbrodni przeciwko ludzkości także podnieść należy, iż stanowiły one represje oraz poważne prześladowania względem osób pozbawionych wolności z powodu przypisywanej im działalności politycznej zmierzającej do obalenia przemocą ustroju.

Spośród ustalonych w niniejszej sprawie sprawców zbrodni komunistycznych na podstawie bazy danych PESEL-NET ustalono, że spośród sędziów wydających przedmiotowy wyrok Mieczysław Janicki zmarł w dniu 6.11.1977 r., Julian Giemborek – 23.01.1969 r. zaś akt osobowych dotyczących Zdzisława Jankowiaka nie ujawniono w dostępnej bazie archiwalnej, przez co nie można zweryfikować precyzyjnie jego tożsamości i dalszych losów. Ujawniony w toku śledztwa S 59/02/Zk Zdzisław Jankowiak przesłuchany w charakterze świadka przyznał, że w czasie swojej służby w szeregach 6 Brygady Wojsk Wewnętrznych jednorazowo został przydzielony jako ławnik do udziału w rozprawie przed sądem wojskowym lecz nie był w stanie określić przedmiotu procesu i nazwisk oskarżonych a nadto zaprzeczył aby znał Juliana Giemborka i Mieczysława Janickiego. Jednocześnie w toku niniejszego śledztwa stwierdzono, iż zmarł on dnia 12.08.2009 r. przez co brak jest możliwości pobrania próbek jego pisma ręcznego w celu badania porównawczego z podpisem, na wyroku. Wobec powyższych okoliczności obowiązująca na podstawie art. 5 2 k.p.k. reguła *in dubio pro reo* uniemożliwia jednoznaczne uznanie, że osoba ta jest tożsama z Zdzisławem Jankowiakiem biorącym udział w wydaniu wyroku w przedmiotowej sprawie. Co do prokuratora Tadeusza Jaszowskiego w trakcie prowadzonego śledztwa na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego nie wydano postanowienia o przedstawieniu zarzutów wobec niego albowiem z uzyskanej w toku innego śledztwa tut. Komisji o sygn. S 141/10/Zk dotyczącej go dokumentacji medycznej wynikało, że jest on niewidomy i głuchy co uniemożliwiło dokonanie z jego udziałem jakichkolwiek czynności procesowych jako z podejrzanym zaś ostatecznie Tadeusz Jaszowski zmarł w dniu 8.02.2014 r.

W tym stanie rzeczy stwierdzić należy, iż na obecnym etapie postępowania przeszkodami dla kontynuowania niniejszego śledztwa stanowią śmierć ustalonych

sprawców oraz wyczerpanie wszelkich dostępnych możliwości i środków dowodowych, pozwalających na ustalenie i pociągnięcie do odpowiedzialności karnej pozostałych sprawców przestępstw dokonanych wobec ustalonych w sprawie pokrzywdzonych.

W tej sytuacji wobec wyczerpania istniejących w sprawie źródeł dowodowych i braku dalszych źródeł śledztwo w tej sprawie wobec niewykrycia sprawców przestępstwa co do czynów opisanego w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia należy umorzyć na podstawie art. 322 § 1 k.p.k. zaś wobec śmierci ustalonych sprawców -na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. oraz – co do czynów na szkodę Emilii Pisek-Bojda-wobec wydania wcześniej decyzji kończących postępowania w sprawach tych samych czynów t. j. na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k. p. k.

Wobec zaistnienia wskazanych wyżej przesłanek postanowiono jak w sentencji. Należy przy tym zaznaczyć, że niewykrycie sprawcy jako okoliczność stanowiąca podstawę umorzenia w żaden sposób nie wyklucza możliwości podjęcia postępowania w tym zakresie w razie ewentualności ujawnienia w późniejszym okresie dokumentacji archiwalnej pozwalającej na ustalenie tożsamości sprawcy przestępstwa.

Prokurator
Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu

(Dariusz Psiuk)

